

Labklājības ministrija

KOMUNIKĀCIJAS NODAĻA

Skolas iela 28, Rīga, LV - 1331, tālr. 67021666, fakss 67276445, www.lm.gov.lv

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
08.08.2022.

Šogad pensiju indeksācijā tiks piemērots koeficients 1, 2287

Šajā gadā izdienas, invaliditātes, apgādnieka zaudējuma pensijām un atlīdzībām tiks piemērots indekss – 1,2287.

Indeksu veido faktiskais patēriņa cenu indekss (jeb inflācija) par laikposmu no 2021. gada 1. augusta līdz 2022. gada 31. jūlijam (kopumā 12 mēneši) un 50% no apdrošināšanas iemaksu algu summas (kas ir summēta visa nauda, no kuras gada laikā bijis jāveic sociālās apdrošināšanas iemaksas) reālā pieauguma procentiem.

Labklājības ministrs Gatis Eglītis: “Straujais cenu kāpums un Krievijas agresija Ukrainā sabiedrībā ir raisījusi satraukumu un nedrošību par nākotni. Redzam, ka šī gada salīdzinoši augstais indeksācijas koeficients arīdzan atspoguļo šo situāciju un dzīves sadārdzināšanos lielā mērā kompensē. Priecājos par katru iespēju mazināt inflācijas negatīvo ietekmi īpaši uz senioru pirktspēju, ko šajā gadā varam izdarīt jau agrāk nekā citkārt.”

2022.gadā tiks pārskatītas pensijas un atlīdzības vai tās daļas apmērs, kas nepārsniedz 534 eiro, t.i. 50% no iepriekšējā kalendārā gada vidējās apdrošināšanas iemaksu algas valstī.

Tas nozīmē, ka tiks indeksēts viss pensijas un atlīdzības apmērs, ja tas nepārsniedz 534 eiro. Savukārt tām pensijām un atlīdzībām, kuras ir lielākas par 534 eiro, indeksēs daļu no piešķirtās summas – jau pieminētos 534 eiro. Palielinājums būs atkarīgs gan no pensijas un atlīdzības apmēra, gan piemērojamā indeksa. Izņēmums ir politiski represētie, cilvēki ar I grupas invaliditāti un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki, kuriem tiks indeksēts viss pensijas apmērs.

Līdzīgi kā iepriekš, arī šogad vecuma pensiju indeksācijā tiks piemēroti dažādi indeksi, kas atkarīgi no cilvēka uzkrātā apdrošināšanas stāža. Jo lielāks apdrošināšanas stāžs, jo lielāks indekss tiks piemērots un lielāku vecuma pensijas pieaugumu cilvēks var sagaidīt.

Ja apdrošināšanas stāžs ir līdz 29 gadiem, tad pensiju indeksācijā bez faktiskā patēriņa cenu indeksa ņems vērā arī 50% no apdrošināšanas iemaksu algu summas reālā pieauguma procentiem, ja no 30 līdz 39 gadiem, kā arī, ja pensija piešķirta par darbu kaitīgos un smagos vai sevišķi kaitīgos un sevišķi smagos darba apstākļos, – 60%, ja no 40 līdz 44 gadiem – 70%, bet 45 gadi un vairāk – 80%.

Tādējādi tiem cilvēkiem, kuru apdrošināšanas stāžs ir līdz 29 gadiem, vecuma pensijas pārskatīšanā piemēros indeksu 1,2287; ja apdrošināšanas stāžs ir no 30 līdz 39 gadiem – piemēros indeksu 1,2314; ja apdrošināšanas stāžs ir no 40 līdz 44 gadiem – indekss būs 1,2341.

Savukārt, ja apdrošināšanas stāžs ir 45 un vairāk gadu – piemēros indeksu 1,2369.

Piemēram, ja vecuma pensijas apmērs ir 370 eiro, tad senioram ar apdrošināšanas stāžu līdz 29 gadiem no š.g. oktobra pensijas apmērs būs 454,62 eiro (par 84,62 eiro lielāks), ja apdrošināšanas stāžs ir no 30 līdz 39 gadiem – pensijas apmērs būs 455,62 eiro (par 85,62 eiro lielāks), ja apdrošināšanas stāžs ir no 40 līdz 44 gadiem – pensijas apmērs būs 456,62 eiro (par 86,62 eiro lielāks). Savukārt, ja apdrošināšanas stāžs ir 45 gadi un vairāk, tad pensija palielināsies līdz 457,65 eiro (par 87,65 eiro lielāks).

Augustā indeksēs arī piešķirtās piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensijas par vienu apdrošināšanas stāža gadu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim, piemērojot faktisko patēriņa cenu indeksu un 50% no apdrošināšanas iemaksu algu summas reālā pieauguma procentiem. Indeksējot piemaksu, attiecīgo indeksu piemēros piemaksas apmēram 1,16 eiro par katru apdrošināšanas stāža gadu līdz 1995. gada 31. decembrim un piemaksas apmēram 1,74 eiro par katru apdrošināšanas stāža gadu līdz 1995. gada 31. decembrim, ja vecuma pensija piešķirta līdz 1996. gada 31. decembrim vai arī invaliditātes pensija piešķirta un vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamais vecums sasniegts līdz 1996. gada 31. decembrim.

Tas nozīmē, ka esošais piemaksas apmērs, kas šobrīd ir 1,16 eiro un 1,74 eiro par vienu apdrošināšanas stāža gadu, tiks pārskatīts, piemērojot indeksu 1,2287. Līdz ar to cilvēki, kas saņēma 1,16 eiro par katru stāža gadu, kas uzkrāts līdz 1995. gada beigām, turpmāk saņems 1,43 eiro, bet tie, kas saņēma 1,74 eiro – turpmāk saņems 2,14 eiro.

Piemēram, pensionārs, kurš saņem vecuma pensiju 400 eiro par kopējā apdrošināšanas stāža 45 gadiem un pie tās noteikto piemaksu 29 eiro (par 25 darba gadiem (no 45 gadiem) līdz 1995. gada beigām), no š.g. oktobra saņems vecuma pensiju 494,76 eiro un piemaksu pie pensijas 35,75 eiro.

Indeksētas tiks vecuma, izdienas, invaliditātes un apgādnieku zaudējuma pensijas un atlīdzības, kuras piešķirtas vai pārrēķinātas līdz 2022. gada 31. jūlijam.

Pensiju indeksācijas mērķis ir nodrošināt piešķirto pensiju un atlīdzību aizsardzību pret pirktpējas krišanos un panākt to vērtības nezaudēšanu.

Jāņem vērā, ka no kopējā pensijas un piemaksas apmēra var tikt ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis, kas samazina izmaksājamo summu. Pensionāriem pašiem nekā nav jādara – pensiju indeksāciju nodrošinās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra un tā notiek automātiski.

Labklājības ministrija informē, ka 2022. gadā valsts pensijas un atlīdzības par darbspēju zaudējumu un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu tiks pārskatītas š.g. augusta mēnesī, bet indeksācijā iegūtais palielinājums par augustu tiks izmaksāts vienlaikus ar 2022. gada septembrī izmaksājamo pensiju vai atlīdzību.

Tas nozīmē, ka augustā pensijas un atlīdzības tiks izmaksātas līdz šim saņemtajā apmērā, bet septembrī tās izmaksās jau palielinātā (indeksētā) apmērā kopā ar neizmaksāto indeksācijas palielinājumu par augusta mēnesi.

Informāciju sagatavoja:

Egils Zariņš, Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciālists, 64331829, egils.zarins@lm.gov.lv

